

ที่ นศ ๐๐๒๓.๖/ว ๑๗๒๘

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
ถนนราชดำเนิน นศ ๘๐๐๐๐

๑๗ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง แนวทางการขับเคลื่อนการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อชุมชน ตามแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ และนายกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ทุกแห่ง

อ้างถึง หนังสือจังหวัดนครศรีธรรมราช ด่วนที่สุด ที่ นศ ๐๐๒๓.๖/ว ๕๘๘ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๒๑.๒/ว ๑๐๖๗

ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ชุด

๒. แนวทางการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อชุมชน

จำนวน ๑ ชุด

๓. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง มาตรการควบคุมกำกับการขนมูลฝอยติดเชื้อ

เพื่อป้องกันการลักลอบทิ้งมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๖๕

จำนวน ๑ ฉบับ

๔. กฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๕๕

จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่จังหวัดนครศรีธรรมราชได้แจ้งแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อให้การจัดการขยะมูลฝอยของประเทศมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และเป็นไปตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐) ซึ่งเป้าประสงค์ของแผนปฏิบัติการฯ ได้กำหนดให้มูลฝอยติดเชื้อได้รับการบริหารจัดการและสง่ามจัดอย่างถูกต้องเพิ่มขึ้น และกำหนดตัวชี้วัดตามเป้าประสงค์ให้มูลฝอยติดเชื้อได้รับการจัดการอย่างถูกต้องในภาพรวมของจังหวัด เป้าหมายร้อยละ ๑๐๐ นั้น

จังหวัดนครศรีธรรมราชได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า เพื่อให้การขับเคลื่อนตัวชี้วัดของแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อชุมชน เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุเป้าประสงค์ จึงขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามแนวทางการขับเคลื่อนการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อชุมชน ดังนี้

๑. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ พิจารณาดำเนินการตามแนวทางการขับเคลื่อนการบริหารจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ที่จัดทำโดยกรมอนามัย เพื่อใช้เป็นแนวทาง และรูปแบบการบริหารจัดการ ตลอดจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดมาตรการการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อชุมชนในพื้นที่ให้เป็นไปอย่างเหมาะสม ตั้งแต่การเตรียมการ การเก็บรวบรวม การเก็บขน การกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และเกิดการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อชุมชนในภาพรวมของจังหวัดอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าประสงค์และตัวชี้วัดเป้าประสงค์ของแผนปฏิบัติการฯ

/๒. สำหรับ...

๒. สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช ขอให้แจ้งโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในสังกัด ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามแนวทางการจัดการมูลฝอยติดเชื้อชุมชนที่ถูกต้อง รวมทั้งการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่ประชาชน โดยเฉพาะผู้ป่วย ญาติ หรือผู้ดูแลผู้ป่วย ให้มีความตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการมูลฝอยติดเชื้อชุมชน ณ แหล่งกำเนิด อย่างเหมาะสมและถูกต้องตามหลักวิชาการ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิทยา เขียวรอด)

รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่นและประสานงานท้องถิ่นอำเภอ
โทร. ๐ ๗๕๓๕ ๖๑๔๔ ต่อ ๓๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ wet.waste6@gmail.com
ผู้ประสานงาน นางสาวสุภักดิ์ คำนวนจิตต์

ที่ นศ ๐๐๒๓.๖/ ๒๐๕๒

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
ถนนราชดำเนิน นศ ๘๐๐๐๐

๑๗ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง แนวทางการขับเคลื่อนการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อชุมชน

เรียน นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดนครศรีธรรมราช

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๒๑.๒/ว ๑๐๖๗
ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๘

๒. แนวทางการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อชุมชน

๓. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง มาตรการควบคุมกำกับการขนมูลฝอยติดเชื้อ
เพื่อป้องกันการลักลอบทิ้งมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๖๕

๔. กฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๕๕

๕. สำเนาหนังสือจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ นศ ๐๐๒๓.๖/ว ๕๘๘

ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ชุด

จำนวน ๑ ชุด

จำนวน ๑ ฉบับ

จำนวน ๑ ฉบับ

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อให้การจัดการขยะมูลฝอยของประเทศมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และเป็นไปตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐) ซึ่งเป้าประสงค์ของแผนปฏิบัติการฯ ได้กำหนดให้มูลฝอยติดเชื้อได้รับการบริหารจัดการและส่งกำจัดอย่างถูกต้องเพิ่มขึ้น และกำหนดตัวชี้วัดตามเป้าประสงค์ให้มูลฝอยติดเชื้อได้รับการจัดการอย่างถูกต้องในภาพรวมของจังหวัด เป้าหมายร้อยละ ๑๐๐ (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕)

จังหวัดนครศรีธรรมราชพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การขับเคลื่อนตัวชี้วัดของแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อชุมชน เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุเป้าประสงค์ จึงขอความร่วมมือหน่วยงานของท่านประสานการดำเนินงานกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในสังกัด เพื่อร่วมดำเนินการตามแนวทางการขับเคลื่อนการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อชุมชน ที่จัดทำโดยกรมอนามัย เพื่อใช้เป็นแนวทาง และรูปแบบการบริหารจัดการ ตลอดจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดมาตรการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อชุมชนในพื้นที่ให้เป็นไปอย่างเหมาะสม ตั้งแต่การเตรียมการ การเก็บรวบรวม การเก็บขน การกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และเกิดการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อชุมชนในภาพรวมของจังหวัดอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าประสงค์และตัวชี้วัดเป้าประสงค์ของแผนปฏิบัติการฯ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิทยา เขียวรอด)

รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช ปฏิบัติราชการแทน

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

กลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่นและประสานงานท้องถิ่นอำเภอ

โทร. ๐ ๗๕๓๕ ๖๑๔๔ ต่อ ๓๑

n.6

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช

เลขรับ

วันที่ 07 มี.ค. 2568

เวลา

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ

เพื่อขึ้นแจ้งพิจารณา

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ 2564

ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. 10100

07 มี.ค. 2568

กรมงานบริหารการทะเบียนท้องถิ่น

เลขที่รับ 143

วันที่ 10 มี.ค. 2568

เวลา

ที่ มท ๐๘๒๑.๒/ว ๐๐๖๓

๓ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง แนวทางการขับเคลื่อนการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อชุมชน ตามแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยติดเชื้อ “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๒/ว ๒๘๘ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. แนวทางการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อชุมชน	จำนวน ๑ ชุด
	๒. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง มาตรการควบคุมกำกับการขนมูลฝอยติดเชื้อ เพื่อป้องกันการลักลอบทิ้งมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๖๕	จำนวน ๑ ฉบับ
	๓. กฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕	จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อให้การจัดการขยะมูลฝอยของประเทศมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และเป็นไปตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐) ซึ่งเป้าประสงค์ของแผนปฏิบัติการฯ ได้กำหนดให้มูลฝอยติดเชื้อได้รับการบริหารจัดการและส่งกำจัดอย่างถูกต้องเพิ่มขึ้น และกำหนดตัวชี้วัดตามเป้าประสงค์ให้มูลฝอยติดเชื้อได้รับการจัดการอย่างถูกต้องในภาพรวมของจังหวัด เป้าหมายร้อยละ ๑๐๐ นั้น

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศพิจารณาแล้ว เพื่อให้การขับเคลื่อนตัวชี้วัดของแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อชุมชน เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุเป้าประสงค์ จึงขอความร่วมมือจังหวัดดำเนินการตามแนวทางการขับเคลื่อนการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อชุมชน ดังนี้

๑. แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ พิจารณาดำเนินการตามแนวทางการขับเคลื่อนการบริหารจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ที่จัดทำโดยกรมอนามัย เพื่อใช้เป็นแนวทางและรูปแบบการบริหารจัดการ ตลอดจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดมาตรการการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อชุมชนในพื้นที่ให้เป็นไปอย่างเหมาะสม ตั้งแต่การเตรียมการ การเก็บรวบรวม การเก็บขน การกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และเกิดการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อชุมชนในภาพรวมของจังหวัดอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าประสงค์และตัวชี้วัดเป้าประสงค์ของแผนปฏิบัติการฯ

/๒. มอบหมายสำนักงาน...

๒. มอบหมายสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดร่วมบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมและให้คำแนะนำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการดำเนินการตามแนวทางการจัดการมูลฝอยติดเชื้อชุมชนที่ถูกต้อง รวมทั้งการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่ประชาชน โดยเฉพาะผู้ป่วย ญาติ หรือผู้ดูแลผู้ป่วย ให้มีความตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการมูลฝอยติดเชื้อชุมชน แหล่งกำเนิด อย่างเหมาะสมและถูกต้องตามหลักวิชาการ
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายณนุชา โมกษาศิวไธสง)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น
กลุ่มงานสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๒๑๑๒
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน นางสาวจริตา จิตราวัฒน์

QR Code

หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๒๑.๒/ว.....๑๐๓๓.....ลงวันที่.....๓.....มีนาคม ๒๕๖๘

๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๒/ว ๒๘๘ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๘
๒. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง มาตรการควบคุมกำกับการขนมูลฝอยติดเชื้อ เพื่อป้องกันการลักลอบทิ้งมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๖๕
๓. กฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕
๔. แนวทางการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อชุมชน

แนวทางการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อในชุมชน

ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้บัญญัติให้การเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อในเขตราชการส่วนท้องถิ่นใด ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น แต่เนื่องจากการขาดความพร้อมและศักยภาพในการจัดการของราชการส่วนท้องถิ่น ทำให้ปัจจุบันมีราชการส่วนท้องถิ่นบางแห่งที่สามารถจัดให้มีระบบบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อในท้องถิ่นได้ ส่งผลให้เกิดปัญหามูลฝอยติดเชื้อในชุมชนไม่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ซึ่งอาจเกิดความเสี่ยงและเป็นแหล่งแพร่กระจายของเชื้อโรคสู่ชุมชนและสิ่งแวดล้อมได้ ดังนั้น เพื่อให้มูลฝอยติดเชื้อได้รับการกำจัดอย่างถูกต้อง และเป็นไปตามแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2565 - 2570) โดยตามมติคณะรัฐมนตรี ได้มอบหมายให้กระทรวงสาธารณสุข เป็นเจ้าภาพหลักในการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อในภาพรวมของประเทศให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด คือ มูลฝอยติดเชื้อได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ร้อยละ 100

กรมอนามัย จึงได้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อในชุมชน เพื่อใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในชุมชน สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) และแหล่งกำเนิดมูลฝอยติดเชื้อในชุมชน โดยแหล่งกำเนิดมูลฝอยติดเชื้อในชุมชน ประกอบด้วย กลุ่มผู้ป่วยที่รักษาตัวที่บ้านหรือกลับไปรักษาตัวที่บ้าน ผู้ป่วยติดเตียง/ผู้ป่วยที่มีแผลกดทับ ผู้ป่วยล้างไตผ่านทางช่องท้อง การฉีดยาในผู้ป่วย โรคเบาหวาน และผู้ป่วยโรคติดเชื้ออื่น ๆ โดยแนวทางการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อในชุมชนนี้ กำหนดให้มูลฝอยติดเชื้อในชุมชน หมายถึง มูลฝอยที่มีเชื้อโรคปะปนอยู่ในปริมาณหรือมีความเข้มข้น ซึ่งถ้ามีการสัมผัสหรือใกล้ชิดกับมูลฝอยนั้นแล้วสามารถทำให้เกิดโรคได้ เช่น สำลี ผ้าก๊อซ ผ้าพันแผล แผ่นรองขับ ถังมีย่าง ถังล้างไต สายยาง เข็ม หรือเข็มอินซูลิน เป็นต้น

แนวทางการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อในชุมชน ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 คือ การบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อในชุมชน สำหรับหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง และส่วนที่ 2 แนวทางการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในชุมชน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1 การบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อในชุมชน โดยกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในชุมชนที่ชัดเจน ดังนี้

(1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) กำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในชุมชน ดังนี้

การเตรียมการ ประสานงานกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) และผู้ป่วย ญาติ หรือผู้ดูแลผู้ป่วยในพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อร่วมกันวางแผนและสนับสนุนการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในชุมชน จัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงานมูลฝอยติดเชื้อของตนตามหลักสูตรที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด (กฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545) จัดหาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) ให้เพียงพอและเหมาะสมสำหรับผู้ปฏิบัติงานมูลฝอยติดเชื้อทุกคน จัดให้มีจุดทิ้งมูลฝอยติดเชื้อในชุมชนหรือภาชนะรองรับมูลฝอยติดเชื้อ (ถังแดง) ที่เหมาะสมและสะดวกสำหรับประชาชน ซึ่งปัจจุบันส่วนใหญ่จัดให้มีจุดทิ้ง หรือที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อชุมชนไว้ที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) จัดให้มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในชุมชนที่ถูกต้อง และสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในชุมชน

การให้บริการเก็บขนมูลฝอยติดเชื้อ จัดให้มีบริการเก็บขนมูลฝอยติดเชื้อในพื้นที่รับผิดชอบ โดยดำเนินการโดย อปท. ที่มีความพร้อมในการจัดการ หรือดำเนินการโดยโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) หรือโรงพยาบาลแม่ข่าย เพื่อส่งไปยังระบบกำจัดมูลฝอยติดเชื้อที่ถูกต้องต่อไป ซึ่งระบบกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ อาจอยู่ในรูปแบบการจัดการมูลฝอยติดเชื้อเอง ณ แหล่งกำเนิด หรือในรูปแบบรวมกลุ่ม (Cluster) ที่มีอยู่

ของประเทศ ทั้งนี้ ในการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อเพื่อนำไปกำจัดนี้ กำหนดให้มีการใช้งานโปรแกรมควบคุมกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ (E-manifest) และควบคุมกำกับการจัดการมูลฝอยติดเชื้อให้เป็นไปตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2564

(2) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ดำเนินการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) วางแผนและสนับสนุนการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในชุมชน รวมถึงประเมินความพร้อมด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในบ้านเรือนหรือที่พักของผู้ป่วยที่ถูกสุขลักษณะ เช่น จุดทิ้งมูลฝอยติดเชื้อในบ้าน จัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ป่วย ญาติ หรือผู้ดูแลผู้ป่วย และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) รวมถึงให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในชุมชนที่ถูกต้อง จัดเตรียมสถานที่ วัสดุและอุปกรณ์ในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อของตนให้เพียงพอและเหมาะสม ได้แก่ ที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อ ภาชนะบรรจุมูลฝอย (ถุงแดง) ภาชนะรองรับมูลฝอย (ถังแดง) ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่ง รพ.สต. ต้องจัดให้มีระบบบันทึกข้อมูลสำหรับผู้นำมูลฝอยติดเชื้อมาทิ้งที่ รพ.สต. โดยระบุ ชื่อ-สกุล บ้านเลขที่ นำหนัมูลฝอยติดเชื้อ และวันที่นำมาทิ้ง รวมถึงควบคุมดูแลและจัดการมูลฝอยติดเชื้อให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

(3) อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) กำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางการจัดการมูลฝอยติดเชื้อที่ถูกต้องแก่ผู้ป่วย ญาติ หรือผู้ดูแลผู้ป่วย และร่วมกับเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ตรวจเยี่ยมติดตามและสนับสนุนการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในชุมชน

(4) ผู้ป่วย ญาติ หรือผู้ดูแลผู้ป่วย (แหล่งกำเนิดมูลฝอยติดเชื้อในชุมชน) ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อที่ถูกต้อง รวมถึงเข้ารับการอบรมตามที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จัดให้มีจุดทิ้งมูลฝอยติดเชื้อในบ้าน โดยให้อยู่ในบริเวณที่เหมาะสม ไม่ตั้งอยู่ในบริเวณสถานที่ประกอบปรุง หรือสะสมอาหาร จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอ เช่น ถุงบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ (ถุงแดง) กลอง ถัง หรือขวดสำหรับทิ้งมูลฝอยติดเชื้อประเภทวัสดุมีคม ปากกาเคมี เป็นต้น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) 1. ร่วมกันวางแผนและสนับสนุนการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในชุมชน 2. จัดให้มีจุดทิ้งมูลฝอยติดเชื้อในชุมชนหรือภาชนะรองรับมูลฝอยติดเชื้อ (ถังแดง) ที่เหมาะสมและสะดวกสำหรับประชาชน 3. จัดให้มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ 4. สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในชุมชน 5. จัดให้มีบริการเก็บขนมูลฝอยติดเชื้อในพื้นที่เพื่อนำไปกำจัดอย่างถูกต้อง 6. ติดตามประเมินผลการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในชุมชน	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) 1. ร่วมกันวางแผนและสนับสนุนการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในชุมชน 2. ประเมินความพร้อมด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในบ้านของผู้ป่วยที่ถูกละเลยลักษณะ 3. จัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ป่วย ญาติ หรือผู้ดูแลผู้ป่วย และอสม./ ให้อำเภบริรักษานำแนวปฏิบัติในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในชุมชนที่ถูกต้อง 4. จัดให้มีระบบบันทึกข้อมูลสำหรับผู้นำมูลฝอยติดเชื้อมาทิ้งที่ รพ.สต. 5. ควบคุมดูแลและจัดการมูลฝอยติดเชื้อของตนให้เป็นไปตามมาตรฐาน 6. ติดตามประเมินผลการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในชุมชน
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) 1. ร่วมกับเจ้าหน้าที่ รพ.สต. และ อปท. ตรวจสอบติดตามและสนับสนุนการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในชุมชน 2. ให้อำเภบริรักษานำแนวทางการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในชุมชนที่ถูกต้องแก่ผู้ป่วย ญาติ หรือผู้ดูแลผู้ป่วย	การบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อในชุมชน (บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ) ผู้ป่วย ญาติ หรือผู้ดูแลผู้ป่วย (แหล่งกำเนิดมูลฝอยติดเชื้อในชุมชน) 1. ให้ความร่วมมือในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อที่ถูกต้องและปลอดภัย 2. เข้ารับการอบรมตามวิธี รพ.สต. หรือ อปท. จัดให้ 3. จัดให้มีจุดทิ้งมูลฝอยติดเชื้อในบ้าน อยู่ในบริเวณที่เหมาะสม ไม่ตั้งอยู่ในบริเวณสถานที่ประกอบปรุง หรือสะสมอาหาร 4. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอ เช่น ถุงขยะ 5. ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในชุมชนที่กำหนด

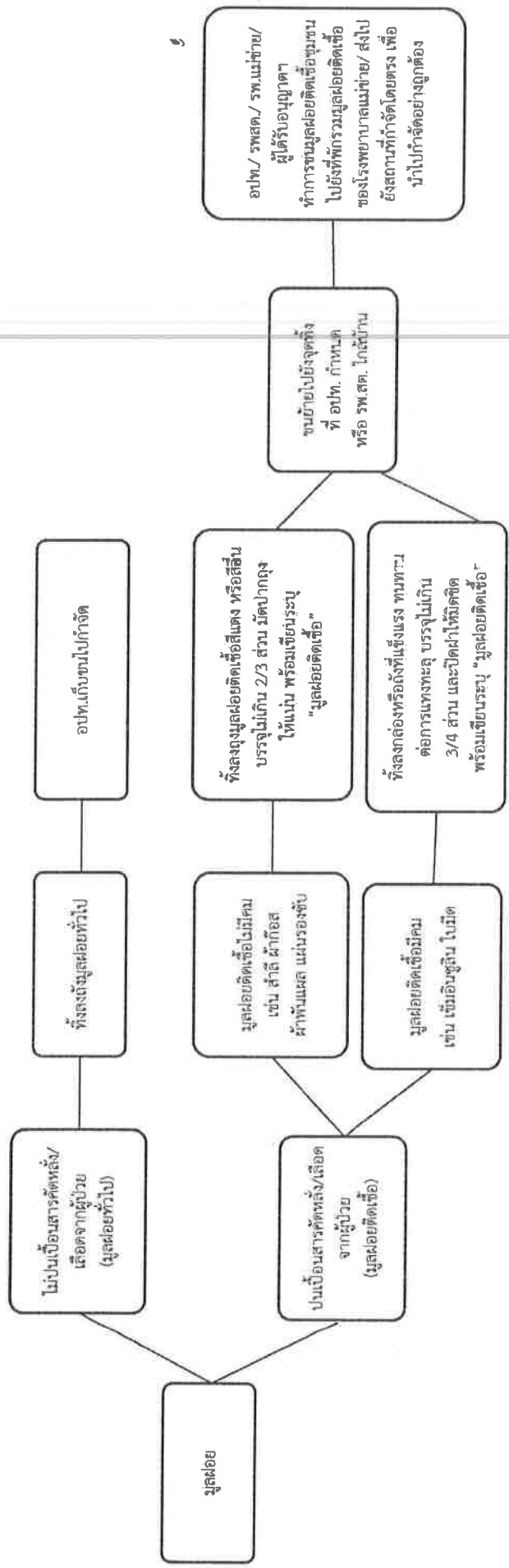
รูปที่ 1 การบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อในชุมชน

ส่วนที่ 2 แนวทางการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในชุมชน เป็นการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในชุมชนที่ถูกต้องและปลอดภัย ครอบคลุมกระบวนการจัดการตั้งแต่การคัดแยก การเก็บรวบรวม การเก็บขน มูลฝอยติดเชื้อ และการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ดังนี้

ตารางที่ 2 ขั้นตอนการปฏิบัติในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในชุมชน

ขั้นตอน	ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการปฏิบัติ
1. การคัดแยก และเก็บรวบรวม มูลฝอยติดเชื้อ	ผู้ป่วย ญาติ หรือผู้ดูแล ผู้ป่วย (แหล่งกำเนิด มูลฝอยติดเชื้อในชุมชน)	1. ให้คัดแยกมูลฝอยติดเชื้อ ณ แหล่งกำเนิด โดยทำการคัดแยกมูลฝอยติดเชื้อที่ปนเปื้อนเลือด ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากเลือด หรือสารคัดหลั่งจากร่างกายของผู้ป่วย ออกจากมูลฝอยประเภทอื่น 2. มูลฝอยติดเชื้อ ให้คัดแยกออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้ ■ มูลฝอยติดเชื้อประเภทวัสดุมีคม เช่น เข็ม ใบมีด ให้ทิ้งลงกล่อง ถัง หรือขวดที่แข็งแรง ทนต่อการแทงทะลุ รั่วซึม และการกัดกร่อนของสารเคมี โดยบรรจุไม่เกิน 3 ใน 4 ส่วน และปิดฝาให้มิดชิด ■ มูลฝอยติดเชื้อประเภทวัสดุไม่มีคม เช่น สำลี ผ้าก๊อช ถุงล้างไต ให้ทิ้งลงในถุงบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ (ถุงแดง) ที่ทนทานต่อสารเคมีและการรับน้ำหนัก ไม่รั่วซึม บรรจุไม่เกิน 2 ใน 3 ส่วน และมัดปากถุงด้วยเชือกหรือยางให้แน่น * กรณีไม่มีถุงบรรจุมูลฝอยติดเชื้อสีแดง สามารถใช้ถุงบรรจุสีอื่นที่แข็งแรง ทนทาน แทนได้และต้องเขียนระบุชัดเจนว่าเป็น “มูลฝอยติดเชื้อ” 3. ภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ (กล่อง ถัง หรือถุง) ให้เขียนข้อความที่ชัดเจนว่า “มูลฝอยติดเชื้อ” และระบุชื่อ บ้านเลขที่ของผู้ทิ้งและวันที่ทิ้ง สามารถใช้ปากกาเคมีเขียน หรือทำป้ายผูกติดกับเชือกที่มัดปากถุงหรือกล่อง หรือทำเป็นสติ๊กเกอร์ข้างถุงไว้ เพื่อเป็นการแสดงให้บุคคลอื่นทราบ 4. ทำการขนย้ายมูลฝอยติดเชื้อจากบ้านผู้ป่วยอย่างถูกต้อง โดยผู้ป่วย ญาติ ผู้ดูแลผู้ป่วย หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ขนย้ายมูลฝอยติดเชื้อไปยังจุดทิ้งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) กำหนดหรือจัดให้ หรือโรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ใกล้บ้าน เพื่อรอการนำไปกำจัดอย่างถูกต้อง การขนย้ายต้องทำด้วยความระมัดระวัง ไม่ลาก โยน หรืออุ้มถุงบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ และต้องทำตามตารางเวลาที่กำหนด 5. ภายหลังจากจัดการมูลฝอยติดเชื้อแล้ว ล้างมือให้สะอาดด้วยน้ำและสบู่ หรือเจลแอลกอฮอล์ทันที

ขั้นตอน	ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการปฏิบัติ
		6. ดูแลรักษาความสะอาดในบ้านเรือนและสถานที่ต่างๆ ที่จัดไว้สำหรับการจัดการมูลฝอยติดเชื้อเป็นประจำ * ในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ ผู้ปฏิบัติควรสวมผ้าปิดปาก ปิดจมูก และสวมถุงมือทุกครั้งที่มีการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ และหลีกเลี่ยงการสัมผัสมูลฝอยติดเชื้อโดยตรงในทุกกรณี
	เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)	เมื่อผู้ป่วย ญาติ หรือผู้ดูแลผู้ป่วย ขนย้ายมูลฝอยติดเชื้อ มาจัดเก็บยังที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ให้ผู้รับผิดชอบของ รพ.สต. ปฏิบัติดังนี้ 1. ตรวจสอบและบันทึกข้อมูลสำหรับผู้นำมูลฝอยติดเชื้อ มาทั้งที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) โดยต้องระบุชื่อ-สกุล บ้านเลขที่ น้ำหนักมูลฝอยติดเชื้อ และวันที่นำมาทิ้ง 2. บันทึกข้อมูลในระบบบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อ (E-Manifest) ทุกครั้งที่รถขนมูลฝอยติดเชื้อมาเก็บขน เพื่อนำไปกำจัด ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการลักลอบทิ้งมูลฝอยติดเชื้อระหว่างการขนส่ง
2. การขนมูลฝอยติดเชื้อ	ผู้ปฏิบัติงานมูลฝอยติดเชื้อขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) / โรงพยาบาลแม่ข่าย / โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) / หรือผู้ได้รับอนุญาตดำเนินการเก็บขนมูลฝอยติดเชื้อ	1. ผู้ปฏิบัติงานมูลฝอยติดเชื้อสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามมาตรฐานที่กำหนดตลอดเวลาที่ปฏิบัติงาน 2. ดำเนินการเก็บขนมูลฝอยติดเชื้อเพื่อนำไปกำจัดอย่างถูกต้องตามตารางเวลาและเส้นทางที่กำหนด โดยดำเนินการขนมูลฝอยติดเชื้อในชุมชนไปยังที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อของโรงพยาบาลแม่ข่าย หรือนำส่งไปยังสถานที่กำจัดมูลฝอยติดเชื้อโดยตรง 3. ตรวจสอบและยืนยันการขนมูลฝอยติดเชื้อในระบบบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อ (E-Manifest) ทุกครั้งที่รับมอบมูลฝอยติดเชื้อไปกำจัดยังสถานที่กำจัดมูลฝอยติดเชื้อ
3. การกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ	ผู้ปฏิบัติงานมูลฝอยติดเชื้อของสถานที่กำจัดมูลฝอยติดเชื้อ	1. ผู้ปฏิบัติงานมูลฝอยติดเชื้อสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามมาตรฐานที่กำหนดตลอดเวลาที่ปฏิบัติงาน 2. ตรวจสอบและยืนยันการรับมูลฝอยติดเชื้อในระบบบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อ (E-Manifest) ทุกครั้งที่รับมอบมูลฝอยติดเชื้อจากหน่วยงานเก็บขนมูลฝอยติดเชื้อ 3. ผู้รับทำการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ต้องดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อให้เป็นไปตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545

รูปที่ 2 แนวทางปฏิบัติในการจัดการมรดยคดีเชื้อในชุมชน